
Verslag plenaire vergadering COVM Volkel d.d. 6 april 2022 te Volkel

Aanwezig:

1	mevr. I. Cortenbach	lid/vz	Provincie Noord-Brabant
2	dhr. J.P.A. v/d Heuvel	lid	Gemeente Maashorst
3	dhr. H.G.W.M. van Rooijen	lid	Gemeente Meierijstad
4	dhr. G.J.M. Wienhoven	lid	Gemeente Mook en Middelaar
5	dhr. R.T.M. Peperzak	lid	Gemeente Gennep
6	dhr. M.J.A. Tielemans	lid	Gemeente Boekel
7	dhr. J.M. Wijdeven	lid	Omwonende gemeente Maashorst
8	dhr. J.W.A. Pijnappels	lid	Omwonende gemeente Maashorst
9	dhr. J.L.A. van den Boogaard	lid	Omwonende gemeente Boekel
10	dhr. J. Timmermans	lid	Omwonende gemeente Meierijstad
11	dhr. R.T. Starrenburg	lid	Omwonende gemeente Gennep
12	dhr. M. Bovy	lid	Provincie Limburg
13	Itkol A.J.P. Hardenbol	lid	CLSK/Bur.Geluidshinder Zonering&Rapportering
14	kol I.M. van Egmond	lid	Commandant vliegbasis Volkel
15	maj A.L.J. Bongers	ondersteuning vliegbasis	Communicatie vliegbasis Volkel
16	dhr. P.P. Sneepels	lid	Luchtverkeersleiding vliegbasis Volkel
17	mevr. T. Couwenberg	secretaris	BZK/Rijksvastgoedbedrijf
18	dhr. R. Broeren	ambtelijke ondersteuning	Provincie Noord-Brabant

Afwezig:

mevr. A. Maas	lid	Gemeente Land van Cuijk
dhr. R. Vousten	lid	Omwonende gemeente Land van Cuijk
mevr. F. Dingemans	lid	BMF

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Ingekomen/uitgegane stukken
4. Verslag plenaire vergadering d.d. 13 oktober 2021
5. Mededeling Commandant vliegbasis Volkel
6. Klachtenoverzichten/rapportages
7. Jaarrapportage meldingen geluidshinder 2021 (CLSK)
8. Rapportage vliegbaanregistratie 2021 (CLSK)
9. Rapport geluidbelasting rondom de vliegbasis Volkel 2021 (NLR)
10. S.v.z. Stuurgroep uitvoering motie geluidsmetnetten/ auditcommissie
11. Overgang van Ke naar Lden
12. Rondvraag
13. Sluiting

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon
06 83003985

e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

1. Opening

De voorzitter heet iedereen welkom.

2. Mededelingen

Kolonel van Egmond is digitaal aanwezig vanuit de Verenigde Staten.
Nieuw aanwezig namens de gemeente Maashorst, wethouder Van de Heuvel en als vertegenwoordiger van de omwonenden de heer Pijnappels.
Tevens zijn nieuw de heer Bovy van de provincie Limburg en wethouder Wienhoven van de gemeente Mook en Middelaar.

Berichten van verhindering zijn ontvangen van:
Gemeente Land van Cuijk, wethouder Maas en voor dezelfde gemeente de vertegenwoordiger van de omwonenden de heer Vousten.

3. Ingekomen/uitgegane stukken

De ingekomen stukken onder 2 en 4 worden behandeld bij agendapunt 6, het ingekomen stuk onder 3 wordt behandeld bij agendapunt 8, het ingekomen stuk onder 5 wordt behandeld bij agendapunt 7, het ingekomen stuk onder 6 wordt behandeld bij agendapunt 9 en het ingekomen stuk onder 7 wordt behandeld bij agendapunt 10.

4. Verslag plenaire vergadering d.d. 13 oktober 2021

Het verslag wordt met dank aan de secretaris vastgesteld.

Actiepunten

AP 1 Ten aanzien van de stand van zaken rondom stikstof en natuurbescherming is er nog niets veranderd.

AP 5 De voorzitter geeft aan dat de heer Kwast van defensie schriftelijk heeft aangegeven dat de vragen en opmerkingen zijn doorgestuurd naar bureau ADECS, interviews hebben plaatsgevonden en verwacht wordt dat het rapport over ongeveer twee maanden wordt opgeleverd. Wellicht kunnen we dat een volgende keer agenderen.

AP 6 De heer Pijnappels is al aanwezig namens de gemeente Maashorst en voor de gemeente Land van Cuijk is nog geen (extra) nieuw lid gevonden.

5. Mededeling Commandant vliegbasis Volkel

“Allereerst wil ik mij verontschuldigen voor mijn fysieke afwezigheid, dit heeft alles te maken met de gebeurtenissen in de Oekraïne waardoor ik deze reis moest uitstellen. Ik ben in Tucson, bij een onderdeel waar de F-16 vliegers worden opgeleid en wat eind juli wordt opgeheven.

Het is een bijzondere periode sinds de inval op 24 februari; we zijn meteen begonnen met de inzet van vier F-35 toestellen vanaf Leeuwarden en vier F-16 toestellen vanaf Volkel om missies te vliegen aan de oostkant van Europa. De eerste twee weken waren dat lange missies van 5 tot 6 uur per keer daarna is dat enigszins afgenomen door onder andere een betere verdeling binnen de NAVO-landen. Ik wil de omgeving danken voor het begrip hiervoor.

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon
06 83003985

e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

De trainingen en QRA-taak gaan ook gewoon verder en op dit moment zijn we met bijna alle F-16's in Leeuwarden omdat we daar deelnemen aan de grote oefening Frysian Flag voor het oefenen van internationale samenwerking.

Op 21 februari heeft de eerste informatieavond plaatsgevonden over de komst van de F-35 voor de leden van de COVM, auditcommissie en de dorpsraden. Dat was een goede sessie, bedankt voor uw komst. In overleg met de omgeving zijn er inmiddels 3 data gepland in de omgeving, 19 en 25 april en 11 mei; hierbij kunnen we per sessie zo'n 100 mensen ontvangen. Ik wil u vragen om uw achterban hierover te informeren zodat zij zich kunnen aanmelden.

Na deze sessies zullen we een moment plannen om met een kleine afvaardiging vanuit de omgeving op de basis kennis te maken met de F-35.

Op 30 juni zal ik mijn commandantschap overdragen aan commodore Van Deventer; dit betreft een hogere rang omdat we door een reorganisatie overgaan op een organisatie die gaat over vliegbasis Volkel, vliegbasis Leeuwarden en AOCS Nieuw Milligen. Ik zal zelf op de vliegbasis aanwezig blijven en daar nog een aantal rollen blijven vervullen, waaronder waarschijnlijk de vertegenwoordiging in deze COVM. Op 30 juni zullen ook de F-35's landen op vliegbasis Volkel."

De heer Wijdeven vraagt of de commando-overdracht te maken heeft met de oorlog in de Oekraïne of dat het al eerder besloten is. Kol Van Egmond antwoordt dat het niets te maken heeft met de huidige ontwikkelingen maar voortkomt uit een reorganisatie die al in 2019 in gang is gezet.

De heer Peperzak geeft aan dat hij begrepen heeft dat er activiteiten ontwikkeld gaan worden op vliegveld Vredepeel en vraagt of Kol Van Egmond daar meer vanaf weet. Kol Van Egmond geeft aan dat De Peel niet zal vallen onder het ACC (Air Combat Command), het blijft onderdeel van de landmacht (Luitenant-generaal Bestkazerne). We zijn wel bezig om voor de activiteiten een Luchthavenbesluit te krijgen waardoor er oefeningen kunnen plaatsvinden.

De heer Tielemans vraagt naar aanleiding van het nieuwsbericht van vandaag of het tijdelijk sluiten van Leeuwarden vanwege de baanrenovatie gevolgen heeft voor deze regio. Kol Van Egmond geeft aan dat dat een verantwoordelijkheid is van het ACC omdat zo goed mogelijk te plannen. Er wordt gekeken naar de consequenties en gezocht naar oplossingen; defensie zal hoe dan ook voldoen aan de kaders van de geluidscontouren en milieuvergunning

De voorzitter herhaalt de oproep om de achterban te informeren over de drie informatieavonden over de F-35 die gaan komen.

6. Klachtenoverzichten/ Rapportages meldingen geluidhinder Q2, Q3, Q4 2021

Ltkol Hardenbol meldt dat het de bedoeling is de kwartaalrapportages te blijven maken en dat het een levend document is. Hij staat open voor wijzigingen met de opmerking dat het format voor alle vliegbases wordt gebruikt. Zelf zou hij liefst de maandrapportages (Excel overzichten) niet meer hanteren, alhoewel de informatie wel beschikbaar blijft.

De heer Starrenburg geeft aan dat als hij kijkt naar de kwartaalrapportages hij de indruk heeft dat het aantal meldingen aan het stijgen is en merkt op dat in de maandrapportages (Excel overzichten) zichtbaar is hoe defensie de klachten afhandelt. Ltkol Hardenbol vult aan dat in een groot deel van de gevallen de klachtafhandeling hetzelfde is, dat op basis van de klacht gebleken is dat de vlieger heeft voldaan aan wet-en regelgeving en dat het meer een uiting van frustratie betreft.

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag
telefoon
06 83003985
e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

De heer Peperzak doet de suggestie om alleen de afwijkingen te rapporteren. Ltkol Hardenbol geeft aan dat het lastig is om te bepalen wat afwijkend is maar zal het meenemen. Voor wat betreft de stijging geeft hij aan dat het klopt maar in de Jaarrapportage is ook zichtbaar dat dit op en neer gaat. Het is lastig om dit te analyseren omdat niet elk jaar dezelfde mensen reageren en omstandigheden veranderen.

De heer Van de Heuvel vindt de maandrapporthages van groot belang om goed te kunnen proeven wat er speelt, wat de reacties zijn. Hij schrikt van een deel van het taalgebruik maar het geeft wel weer hoe iets leeft in de gemeenschap en maakt het mogelijk om in te zetten op communicatie. Ltkol Hardenbol reageert dat de leden een achterban vertegenwoordigen en hoopt dat zij bij de achterban ophalen wat er leeft.

De heer Tielemans geeft aan dat hij de klachten uit de gemeente Boekel specifiek bekijkt om te zien wat voor soort klachten het zijn geweest of eventueel in een bepaalde periode en dat kun je niet terugzien in de algemene rapporten.

De heer Timmermans vult aan dat hij met de Excel overzichten veel specifiek kan selecteren en daarmee een beeld kan vormen. De kwartaalrapportage is voor hem statische informatie.

Ltkol Hardenbol heeft nooit een terugkoppeling gekregen op de Excel overzichten, dat geeft niet de indruk dat ze vaak worden gebruikt.

De heer Starrenburg doet het voorstel om dit jaar nog door te gaan met de Excel overzichten en aan het eind van het jaar te bekijken of we ermee verder gaan.

De heer Wijdeven merkt op dat ook een bestand (pdf-formaat) op postcode wordt verstrekt en daarbij zichtbaar is dat van de 154 bladzijden er ongeveer 25 door een persoon worden gevuld met allerlei klachten. De Excel overzichten (per maand) mogen van hem achterwege blijven. Hij is er voorstander van om klachten te splitsen en klachten met ongepast taalgebruik te verwijderen. Klachten moeten gefundeerd worden. Tweemaal per jaar wordt hetzelfde behandeld en klachten leiden niet tot compensatie of genoegdoening, want de herrie blijft. Hij wil toe naar een acceptatiemodus. De hele omgeving weet dat er F-16's vliegen die een bepaald geluid produceren. Hij denkt dat met het gebruik van tijdvakken en het bekend stellen ervan het aantal klachten kan verminderen omdat mensen hun eigen werkzaamheden erop kunnen aanpassen.

De heer Peperzak reageert dat wat hem betreft de klachtenafhandeling assertiever mag plaatsvinden; veel klachten van 1 persoon verwijderen en klachten met ongewenst taalgebruik ook. Hij ziet communicatie als lastig punt omdat binnen zijn gemeente geconstateerd wordt dat ondanks veel gebruik van communicatie er slechts 10% van de bewoners wordt bereikt.

De voorzitter concludeert dat een aantal mensen toch de Excel overzichten gebruikt en wil daarmee, conform het voorstel van de heer Starrenburg, het gebruik ervan continueren en de volgende keer expliciet agenderen om te evalueren.

7. Jaarrapportage meldingen geluidshinder 2021 (CLSK)

Geen opmerkingen.

8. Rapportage vliegbaanregistratie 2021 (CLSK)

Ltkol Hardenbol geeft voor de nieuwe mensen aan dat zijn bureau naar de radarbeelden kijkt om vast te stellen of gevlogen is conform de routes; eventuele afwijkende bevindingen worden vastgelegd in dit rapport.

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag
telefoon
06 83003985
e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

9. Rapport geluidbelasting rondom de vliegbasis Volkel 2021 (NLR)

De heer Wijdeven merkt op dat op de kaart Appendix D1 door de rode lijn 'jaarberekening 2021 herzien' de 40 Ke op een aantal locaties wordt overschreden; binnen de 40 Ke worden woningen geïsoleerd, als je dan buiten de 40 Ke vliegt dan hebben die woningen ook recht op isolatie. Ltkol Hardenbol geeft aan dat dat niet de juiste conclusie is. De rode lijn geeft de berekende contour weer behorende bij de 35 Ke (zwarte lijn), de gestreepte rode lijn geeft de berekende contour weer van 40 Ke (de gestreepte zwarte lijn).

De voorzitter meldt dat mevrouw Maas schriftelijk de volgende twee vragen heeft gesteld:

Hoe worden de klachten gemeten na de stationering van de F-35? Ltkol Hardenbol antwoordt dat dat op dezelfde wijze zal zijn als nu.

Er zijn straks minder vluchten, hoe verhoudt dit zich tot de aantallen? Ltkol Hardenbol antwoordt dat dat nu nog niet te zeggen valt maar dat ervoor gezorgd wordt dat er binnen de contouren wordt gevlogen. Dit wordt bevestigd door Kol Van Egmond en hij vult hierbij aan dat het geluidsmetnet hierbij een hulpmiddel is om te zien dat wat berekend wordt ook klopt.

De heer Van de Heuvel komt terug op wat Ltkol Hardenbol eerder zei om contact te hebben met de achterban en het in de vergadering terug te koppelen; dat heeft hij gedaan en het blijkt dat de piekbelasting van de F-35 een hele andere beleving geeft dan die van de F-16 en hij vraagt of daar iets voor te regelen valt. Daarnaast vraagt hij of het niet mogelijk is middels registratie inzichtelijk te maken of de piekbelasting van de F-35 niet overlastgevend is ook al blijft het geluid binnen de contouren. Ltkol Hardenbol antwoordt dat daar het geluidsmetnet voor bedoeld is. De piekwaarden van de F-35 liggen hoger dan die van de F-16, dat blijkt ook op Leeuwarden. Daar gebruikt de auditcommissie de gegevens in de gesprekken met defensie en wordt gekeken of vliegprofielen kunnen worden aangepast.

10. Stand van zaken Stuurgroep uitvoering motie geluidsmetnetten c.s./ auditcommissie

De heer Wijdeven geeft ten aanzien van de Stuurgroep aan dat ze begonnen zijn met de tweede opdracht van de motie zijnde isolatie. Hierover is de Stuurgroep druk in overleg met Nibag. Het verslag van de auditcommissie is heel beknopt maar de commissie is druk aan het werk en hij hoopt dat er de volgende keer bruikbare gegevens uit zijn gekomen.

11. Overgang van Ke naar Lden

De heer Tielemans geeft aan dat de gemeente Boekel hierover vragen heeft gesteld en het valt de gemeente op dat de 61 Lden-contour verder richting Boekel ligt dan de huidige 35 Ke en de grootste zorg die hij daarbij heeft is dat ze in de toekomst minder mogelijkheden zouden hebben voor woningbouw. De vorige keer is gezegd dat dat niet zou gebeuren maar dat uitgegaan wordt van de huidige 35 Ke-contour.

Ltkol Hardenbol gaat controleren en terugkoppelen of het klopt wat toen is gezegd, het is sowieso niet de bedoeling van de omzetting om beperkingen te genereren. Met dezelfde input als voor Ke is de Lden-contour berekend, hierbij is gekozen voor de Lden-contour die het dichtst bij de Ke-contour ligt, die kaarten zijn bij de presentatie gebruikt, een kleine verschuiving is nog mogelijk.

De heer Starrenburg vraagt wanneer de rapportages in Lden worden verstrekt. Ltkol Hardenbol antwoordt dat eerst binnen alle COVM's de presentatie wordt gegeven over de overgang van Ke naar Lden. Daarna moet de systematiek van

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag
telefoon
06 83003985
e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

Ke naar Lden worden omgezet in het Besluit Militaire Luchthavens (BML). De planning is dat in juli met een afvaardiging van alle COVM's hiernaar gekeken wordt. Het zal dan nog enige tijd duren voordat Lden in het BML bekrachtigd is maar dan zullen in het begin in de rapportages ten behoeve van de transparantie naast de Lden-contouren ook nog de Ke-contouren worden berekend en getoond.

De heer Van den Boogaard vraagt of het dan mogelijk is dat straks juist wel woningen binnen de isolatienormen vallen? Ltkol Hardenbol geeft aan dat daar de normering voor moet worden bekeken vergelijkbaar met de omzetting van de contouren.

De voorzitter komt terug op de bijeenkomst in juli met een afvaardiging van alle COVM's en stelt voor om nu af te spreken wie uit deze COVM hierbij wil aansluiten. Ltkol Hardenbol merkt op dat het wel huiswerk met zich meebrengt. De heer Wijdeven meldt zich hiervoor aan en ook de heer Van de Heuvel, die opmerkt behoefte te hebben aan een goede voorbereiding en afstemming met omwonenden en eventueel ambtelijk; hij zal daarvoor het initiatief nemen.

De heer Tielemans geeft aan dat een ambtenaar van de gemeente Boekel zich al verdiept heeft in het onderwerp en dat het wellicht goed is om hiermee een gesprek te hebben. De heer Broeren is vanuit de provincie bij veel COVM's betrokken en kan ook met de nodige kennis bijstaan.

12. Rondvraag

De heer Tielemans vertelt, in relatie tot de eerder benoemde dialoog met de omgeving, dat ze in de gemeente Boekel het afgelopen jaar voor de veedichte gebieden een pilot hebben gedraaid met de GGD en het Louis Bolk Instituut. Het gaat hierbij om het gebruik van een app waarbij beleving (van in dit geval onder andere stank) direct kan worden teruggekoppeld. Wellicht kan een dergelijk instrument met de komst van de F-35 ook worden gebruikt en hij wil dit graag als suggestie meegeven. De presentatie van de pilot zal door de secretaris worden meegestuurd met het verslag en Ltkol Hardenbol zal de mogelijkheden bekijken.

De heer Van Rooijen wil graag benoemen met het oog op wat er nu in de wereld gebeurt, dat we trots mogen zijn dat we defensie hebben. We hebben defensie hard nodig voor onze veiligheid ook al ondervinden we er overlast van. Wij moeten als COVM geen klachtenbureau zijn maar met elkaar in gesprek blijven. Hij is ervan overtuigd dat defensie niet vliegt om zo veel mogelijk herrie te maken maar omdat er een taak ligt. Hij zou de blik op defensie graag wat positiever zien en wil, nu hij gaat stoppen als wethouder, dit graag nog benoemen.

De voorzitter bedankt voor het warme pleidooi en vult aan dat de afname van het aantal klachten van de afgelopen maand doet vermoeden dat de burgers het ermee eens zijn.

De heer Starrenburg heeft vernomen dat er een evaluatie plaatsvindt van de COVM Leeuwarden en hij vraagt zich af of dat ook hier gaat plaatsvinden. Ltkol Hardenbol reageert dat hij vermoedelijk bedoelt de evaluatie van het Luchthavenbesluit zoals besproken bij de behandeling van de actiepunten (agendapunt 4, AP5).

De heer Wijdeven merkt tot slot nog op dat volgens het persbericht op 12 januari een F-35 is geland op Volkel maar dat dat geen enkele klacht heeft opgeleverd.

14. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.

De volgende vergadering vindt plaats op 12 oktober.

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon
06 83003985

e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

Actiepuntenlijst n.a.v. plenaire vergadering d.d. 6 april 2022

Actie-punt	Vergadering	Agenda	Actie	Actienemer	Afge-daan
1	09-10-2019 14-10-2020 14-04-2021 13-10-2021 06-04-2022	11 4 4 4 4	Uitzoeken huidige situatie stikstof vliegbasis Volkel → planning aanvraag van de vergunninging Wet Natuurbescherming voor de vliegbasis Volkel	CLSK	
6	13-10-2021	4	Achterban raadplegen voor instemming afvaardiging leden nieuwe leden samengevoegde gemeenten	Omwonendenvertegenwoordigers	
8	6-4-2022	4	Agenderen evaluatie Luchthavenbesluit?	Secretaris	
9	6-4-2022	6	Evalueren gebruik klachtenoverzichten in Excel-formaat	commissie	
10	6-4-2022	11	Controleren uitspraak omzetting Ke naar Lden geen negatief effect op woningbouw Boekel	CLSK Ltkol Hardenbol	
11	6-4-2022	12	Versturen presentatie gemeente Boekel pilot veedichte gebieden Beoordelen mogelijkheden te gebruiken pilot (app) voor komst F-35	Secretaris CLSK	X

CONCERN

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag
telefoon
06 83003985
e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl